

A gyenge termés következményei

Országszerte aggasztó a kukoricaültetvények állapota. A rendkívüli hőség – legalábbis a határszemléken ezt állapították meg a szakemberek – a korábbi reményeket szertefoszlatta. A repcét és a kalászosokat még sikeresen betakarították a gazdák, jó közepes eredményekkel. Dózsa Gergellyel, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének növénytermesztéssel foglalkozó tanácsosával arról beszélgettünk, hogy a gyenge kukoricatermés milyen következményekkel járhat a gazdálkodók további tevékenységére nézve.

Augusztus közepére kialakult állapot szerint az idei kukoricatermés 20-30 százaléka veszhető el a nagy melegben, így 6-7 millió tonna termés várható, szemben a tavalyi 9 millió tonnával. Az idei év egyértelműen rávilágít növénytermesztésünk kritikus pontjaira, és arra, hogy a termésbiztonságra sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani a gazdáknak, mint eddig. Ez nem jelenti azt, hogy probléma volna a technológiai folyamatok betartásával, hiszen a gazdálkodók igyekeznek mindent megtenni a jó termés érdekében. A termés- és termelésbiztonság megteremtése azonban túlmutat a gazdálkodók felelősségén, mivel olyan infrastruktúrafejlesztési, támogatáspolitikai és szabályozási kérdéseket kellene orvosolni, amelyek egyértelműen kormányzati feladatokat jelentenek. Ilyen például az öntözés feltételeinek megteremtése, a támogatások megvonása 1200 hektár felett, az agrár-környezetgazdálkodási program (AKG) idei elindításának elmaradása, és nem utolsósorban a földforgalmi törvény vonatkozó rendelkezései, hangsúlyozta *Dózsa Gergely*.

Az öntözhetőség megteremtése a rendszerváltás óta napirenden lévő kérdés, és az öntözés fejlesztését az időjárás egyre szélsőségesebbre fordulása az utóbbi években még indokoltabbá teszi. A jogi környezet és a vízstratégia hiánya,

Fotó: Hajtun Gróker

Dózsa Gergely: a MOSZ évek, évtizedek óta a konszenzuson alapuló együttműködést szorgalmazza

a vízi társulatok elégtelen működése, a vízügyi hatóság vízbiztonsági engedélyezési eljárása ugyancsak megnehezíti, hogy a gazdálkodók öntözésfejlesztésben kezdjenek gondolkodni. Ennek következtében a korábbi 350 ezer hektáros öntözött terület ma már alig haladja meg a 95 ezer hektárt (ekkora a valóban öntözött terület nagysága). Ugyanakkor tény, hogy korszerű talajműveléssel, a precíziós gazdálkodás alkalmazásával több víz menthető meg a talajban, mint hagyományos műveléssel, mondta a tanácsos.

Az idei esztendő a Talajok Nemzetközi Éve, így a törvényhozók felelőssége is hangsúlyozottan megfogalmazódik a

tekintetben, hogy a művelhető talajok fogyását a megfelelő jogi környezet megteremtésével megállítsuk, csökkentsük. A precíziós gazdálkodásra való áttérés azonban nemcsak pénz, hanem birtokméret és mérhető hatékonyság kérdése is. A kormány ugyan az öntözött területek növelését célozta meg, a társas vállalkozások nagy részét mégis kizárta ennek támogatásából. Brüsszel a legújabb hírek szerint már rábólintott az új Vidékfejlesztési Programra, de csak a korábban is vízjogi engedéllyel rendelkező területek esetében teszi lehetővé az öntözési beruházások támogatását.

Ez azt eredményezi, hogy e területek zöme sem juthat fejlesztési forrásokhoz, hiszen a vízgazdálkodási támogatást igénylők esetében a támogathatóság felső korlátja 850 ezer euró STÉ (1059,3 hektár kukorica = 849 975 euró STÉ), ami azt jelenti, hogy a társas vállalkozásoknak a vízgazdálkodási fejlesztéseket saját forrásból kell fedezniük. Mindezt úgy, hogy az agrár-környezetgazdálkodási program csak 2016 januárjában indulhat újra, így a társas gazdálkodók számára jövő évtől feleakkora területen és összegben, diszkriminatív módon számított összeg sem áll majd rendelkezésre a betakarítás után az őszi munkákra. Mindeközben az is tény, hogy a vízjogilag engedélyezett öntözési terület folyamatosan csökkent 2000-2013 között. A MOSZ nem először szólította meg a kormányt a tekintetben, hogy a mezőgazdasági vízfelhasználás jogi környezetét úgy alakítsa, hogy a vízfelhasználásra szoruló gazdaságok élhessenek a lehetőséggel, fogalmazott a tanácsos.

1125 Budapest, Istenhegyi út 59-61.

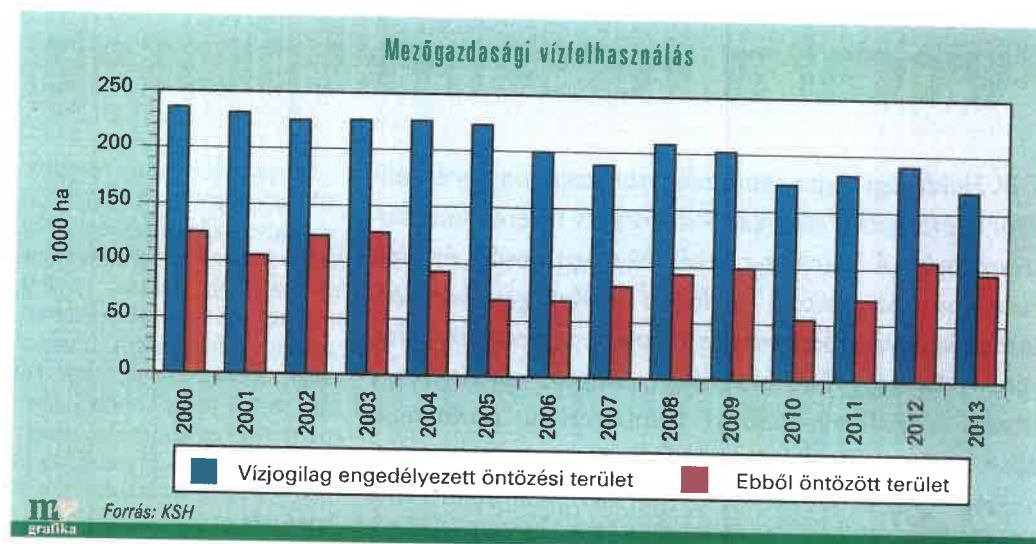
A kisebb termés mellett a silókukoricában is valószínűsíthető a hiány, ráadásul a takarmánykukorica árai május óta folyamatosan erősödtek, következképpen ezek érzékenyen érinthetik az állattartó telepek működését. A MOSZ tagsági körébe tartoznak a társas vállalkozások, amelyek a hazai professzionális állattartás 80 százalékát képviselik, és amelyeket a leginkább sújt a területalapú támogatások elvonása, mondta Dózsa Gergely.

Ha ezek a gazdaságok kénytelenek lesznek piaci áron megvenni a takarmányt, akkor kérdés, hogy a termelés hatékonysága meddig engedi fenntartani az állattartó ágazatukat. És itt megintcsak meg kell említeni, hogy a társas vállalkozóknak a csökkentett AKG-támogatás hiánya is tovább ront a nem éppen rózsás helyzeten.

A tejtermelők ugyancsak kritikus időszak előtt állnak, mert azzal, hogy idén március 31-én megszűnt az uniós tejkvótarendszer, a piac felszabadult, és a nagy tejtermelő országok, Hollandia, Németország, Olaszország és Franciaország máris jelentősen növelték a tejtermelésüket. Az ebből adódó drasztikus árcsökkenés hatására a hazai tej és tejtermékek piacra juttatása még nehezebbé vált. Ugyanakkor a hazai takarmány-előállítás termelési kitétsége jóval meghaladja a Magyarországnál csapadékosabb tagországok kitétségeit, ezáltal növelve a termelési költségeket.

A kormány agrárpolitikája azért is megkérdőjelezhető és érthetetlen, mert az ágazat azon szereplőit sújtja, akik az ágazat húzóteljesítményét biztosítják, jelentette ki Dózsa Gergely. A termelési költségek évről évre emelkednek, az adó- és járulékkerhek, valamint az importárak szintén nőnek, miközben a kormány „üldözi” a nagyüzemek kinevezett gazdaságokat, miközben azok az uniós mérce szerint a kvv-szektorhoz tartoznak, ahhoz amelyet a kormány egyébként kiemelten támogat. Összefoglalva, mindenképpen el kell gondolkozni azon, hogy a tejkvóta megszűnésével, a társas vállalkozások „üldözésével”, a klímaváltozással és a termelésbiztonság fejlesztése terén mutatott kormányzati közöny és tétovázás még inkább az összeomlás felé terelik az állattenyésztési ágazatot.

Ha az a kormányzati szándék, hogy ezek a gazdaságok megszűnjenek, akkor az ágazat

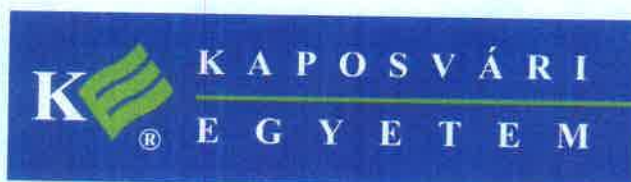

egésztet teszik tönkre. Kérdés, hogy mit bírnak még ki ezek a vállalkozások. Ha és amennyiben nem a tönkretételük, a társas gazdaságok szétverése a kormány szándéka, akkor sürgősen lépni kell az öntözésfejlesztés, a vízmegtartó művelési módok, a technológiaváltás, a precíziós növénytermesztés ösztönzése, a hatékonyság

növelése és a termelői összefogások ösztönzése terén. Fontos elmondani, hogy a kis- és a családi gazdaságok, illetve a társas gazdálkodók szembeállításával megbomlik az egyébként is gyenge lábakon álló vidéki egység, ami ugyancsak nem segít a helyzetben. Szükség lenne egy konszenzusra, amelynek során mindenki elis-

meri az egymásra utaltságot, az együttműködés szükségességét, és olyan támogatási rendszer kialakítására kellene törekedni, amely a racionalitás és a gazdasági ésszerűség mentén a fenntarthatóság figyelembevételével segíti a gazdálkodókat, mondta végzetül Dózsa Gergely.

H. GY.

2015 szeptemberében induló képzések a Kaposvári Egyetemen

A Kaposvári Egyetem az **új Országos Képzési Jegyzék** szerint akkreditált képzéseket indítja szeptemberi kezdéssel:

- Aranykalászos gazda
- Méhész
- Lovasoktató
- Lovasedző
- Patkolókovács

Jelentkezési határidő: **2015. augusztus 30.**

A képzés tervezett kezdési időpontja: 2015. szeptember

Diplomával rendelkező érdeklődők számára az alábbi szakirányú továbbképzéseket ajánljuk:

- Juh- és kecskeágazati szakmérnök
- Lótenyésztő
- Sertésenyésztő szakmérnök
- Szarvasmarhatenyésztő szakmérnök

Jelentkezési határidő: **2015. augusztus 23.**

A képzés tervezett kezdési időpontja: 2015. szeptember

Érdeklődni lehet:

KE Pedagógusképző és Felnőttképzési Központ

Kostyák Kitti, ügyintéző

7400 Kaposvár, Guba Sándor u. 40.

Telefon: 82/505-825

E-mail: felnottkepzes@ke.hu; kostyak.kitti@ke.hu